

18. naše fakulta

18 | 4. ročník | listopad 2013

informační bulletin
Lékařské fakulty
Masarykovy univerzity

obsah

Volby děkana LF MU na funkční období 2014–2018	3
Projekt OPTIMED na půli své cesty do praktické výuky	5
Jubilejní XX. kongres České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny	7
5th IgCLL workshop on Immunoglobulin Sequence Analysis in Chronic Lymphocytic Leukemia	10
První domácí monografie na téma Molekulární hematologie	11
Český kongres o infekčních nemocech 2013	12
Absolvovali jsme USMLE - pohled očima studentů LF MU	14
Výroční kongres České neurochirurgické společnosti	18
Katedra ošetrovatelství Lékařské fakulty MU uspořádala Mezinárodní konferenci Intenzivní péče - vzdělávání a praxe	20
Points and Questions in the Meeting with the Dean	21
Slavnostní předání Ceny České hematologické společnosti za nejlepší původní vědeckou práci v oboru hematologie v roce 2012	23
Vědci z LF MU učinili zásadní objev ve zkoumání vzniku nervových buněk	25
19. Národní dermatologický kongres v Brně	28
Zasedání Vědecké rady LF MU 17. 10. 2013	30

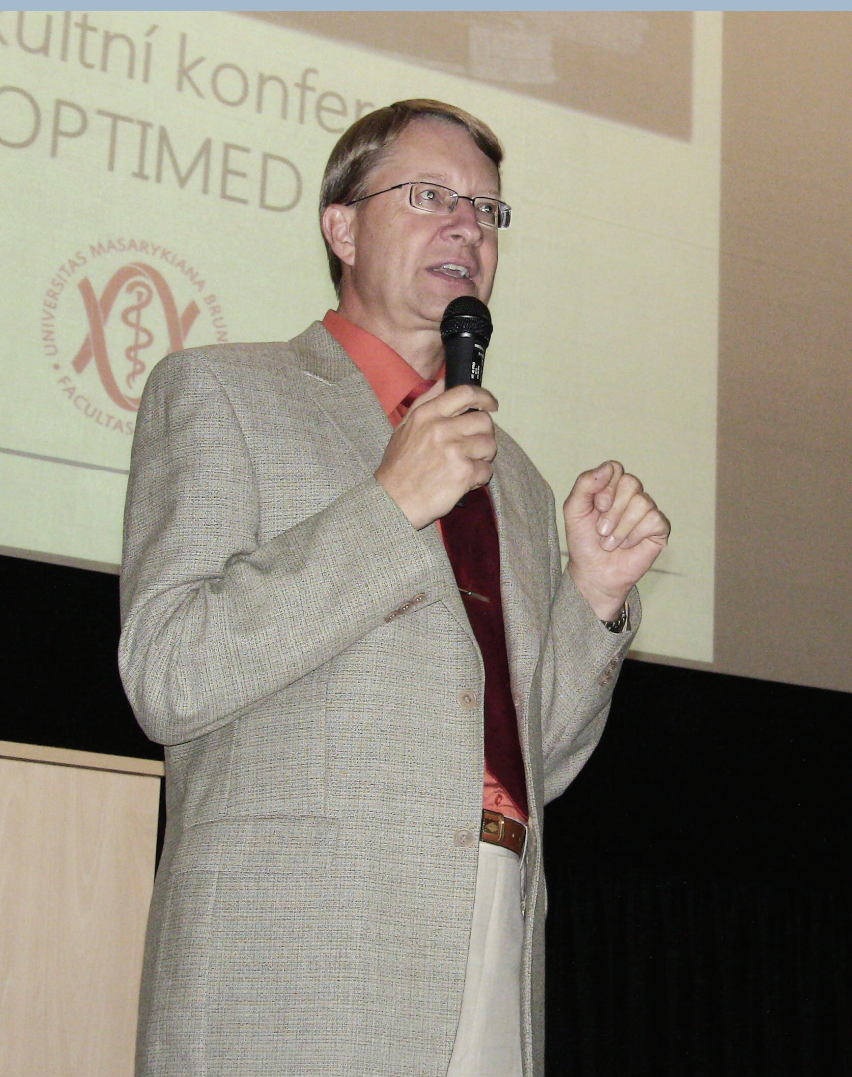
VÁŽENÍ ČLENOVÉ AKADEMICKÉ OBCE,

DOSTÁVÁTE DO RUKOU OSMNÁCTÉ VYDÁNÍ BULLETINU NAŠE FAKULTA.

TENTOKRÁT BUDU SKUTEČNĚ MIMOŘÁDNĚ STRUČNÝ, I V TOMTO ČÍSLE NÁS ČEKÁ ŘADA ZAJÍMAVÝCH A POZITIVNÍCH INFORMACÍ.

JAKO HLAVNÍ BYCH ALE CHTĚL UVÉST, ŽE SI SKUTEČNĚ NESMÍRNĚ, MIMOŘÁDNĚ VÁŽÍM DŮVĚRY, KTEROU JSEM OPĚT DOSTAL OD AKADEMICKÉHO SENÁTU NAŠÍ FAKULTY. VĚŘTE MI, ŽE TO SKUTEČNĚ VNÍMÁM JAKO VELKÝ ZÁVAZEK A BUDU SE SNAŽIT SVOJI FUNKCI, SPOLU S VÁMI, VYKONÁVAT CO NEJKVALITNĚJI A NEJZODPOVĚDNĚJI.

VÁŠ JIŘÍ MAYER

VOLBY DĚKANA LF MU NA FUNKČNÍ OBDOBÍ 2014–2018

Vzhledem ke skutečnosti, že stávající funkční období děkana končí v lednu 2014, bylo povinností akademického senátu zorganizovat volbu děkana v průběhu podzimního semestru 2013.

Volbu děkana řídí dle statutu fakulty volební komise, která byla zvolena na akademickém senátu 24. 9. 2013.

Od 25. 9. 2013 bylo možné předsedovi volební komise předkládat návrhy na vhodné kandidáty. Tyto byly přijímány v období od 25. 9. do 7. 10. 2013.

Možnosti podání návrhu:

1. Návrh na funkci děkana může podat každý člen akademické obce, kandidát musí s nominací souhlasit a podepsat.
2. Kandidátem může být člen akademické obce, který předsedovi komise ve stanoveném termínu písemně oznámí kandidaturu.

Dne 8. října bylo jméno kandidáta zveřejněno – 32 navrhovateli byl navržen 1 kandidát, a to současný děkan LF MU prof. MUDr. Jiří Mayer, CSc.

Prof. Mayer dne 15. 10. 2013 seznámil členy svolané akademické obce s programovým prohlášením na další volební období 2014–2018.

Vlastní volba kandidáta se uskutečnila na zasedání AS LF MU 22. října 2013. Podmínkou zvolení bylo vyslovení souhlasu nadpoloviční většiny všech členů AS LF.

V průběhu tajných voleb (za plentou, do urny) byl už v 1. kole nadpolovičním počtem hlasů zvolen současný děkan LF MU prof. MUDr. Jiří Mayer, CSc.

V souladu se zněním zákona o vysokých školách byl prof. Mayer navržen rektorovi ke jmenování děkanem LF MU na období 2014–2018. Prof. Mayer oficiálně obdržel jmenování děkanem LF MU 20.11. 2013 z rukou rektora MU Mikuláše Beka.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ PRO NOVÉHO DĚKANA LF MU

1. *Ve svém novém pracovním programu navazujete na Programové prohlášení minulého volebního období, chcete silněji akcentovat některý z bodů Programového prohlášení na nové volební období?*
2. *Všeobecně se předpokládá, že postavení vysokých škol, a lékařských fakult zvláště, nebude jednodušší, nesete velkou zodpovědnost, nutí vás ona odpovědnost někdy jednat v rozporu s vaším vnitřním přesvědčením?*
3. *Co považujete za naprosto nezbytné pro další úspěšný vývoj v komunikaci stát versus vysoké školství?*
4. *Jaké vlastnosti a schopnosti, vzhledem k funkci, kterou zastáváte, by měl mít děkan? Jsou hodnoty, které jmenujete, vaší přirozenou součástí nebo jste se některým musel učit?*
5. *Jste vizionář nebo realista-pragmatik? Máte nějaký vzor – ať už z historie, politiky či ze světa vědy... Pokud ano, čím Vám tato osobnost imponuje?*

Děkuji za pěkné otázky.

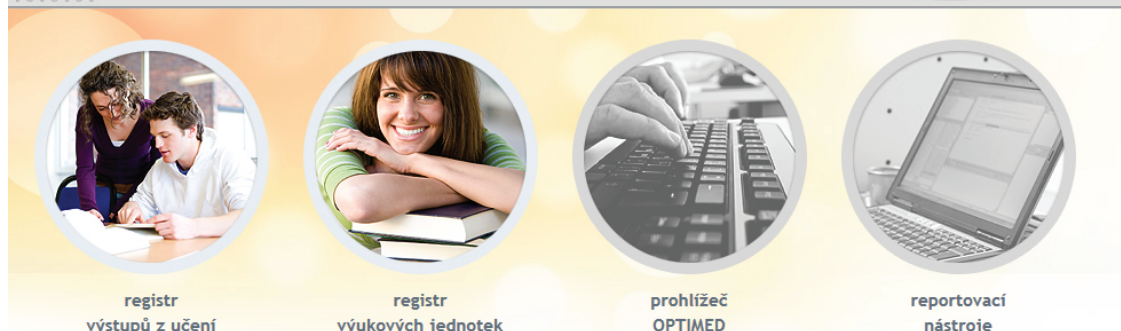
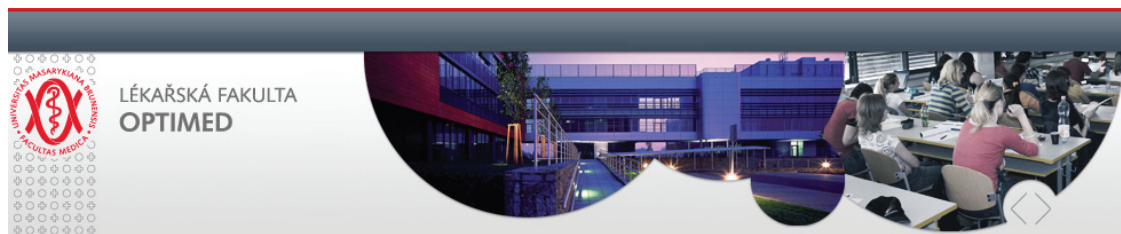
1. Ano, na minulé programové prohlášení skutečně navazuji, považuji to za velmi důležité. Z hlediska určitých akcentů bych asi zmínil následující:
Tzv. dvourychlostní LF, pokusit se prosadit vznik velkého simulačního komplexu, mít více a kvalitnějších studentů v anglickém studijním programu, vymezit určité priority i z hlediska výzkumu na naší LF a získat pro ně nezanedbatelné vlastní finanční prostředky a věnovat se výchově vlastních kvalitních lidí. Co se týče dvojrychlostní LF, domnívám se, že je potřeba na jedné straně zadefinovat určitý nepodkročitelný standard a na druhé straně je potřeba definovat to, co je excelentní a to potencovat, aby toho bylo do budoucna daleko více...
2. Musím uznat, že mi kladete velmi zajímavé dotazy. Bylo to mu tak již při rozhovoru minulém. Toto také není úplně nejjednodušší dotaz. Já bych možná řekl, že moje vnitřní přesvědčení má jakési dvě roviny. Ta jedna, možná nějaká úplně nejvnitřnější, jakési jádro, tam jsou principy velmi obecné a týkající se dominantně toho, co je asi spíše správné a co je asi spíše špatné. Tady se snažím u skutečně zásadních věcí tyto principy, nebo toto vnitřní přesvědčení, neporušovat. Pak je vrstva druhá, povrchovější, která se spíše týká určitých konkrétních manažersko-strategických rozhodnutí. Tady se snažím, abych dospěl k určitému přesvědčení na podkladě všech možných dostupných informací, takže toto vnitřní přesvědčení si jakýmsi způsobem spoluvytvářím a potom je celkem jasné, že se také snažím nejednat v rozporu s tímto přesvědčením.
3. Tato otázka vypadá jednoduše. Jedna relativně krátká věta, ale odpověď na ni není vůbec jednoduchá. Co teď řeknu, možná bude znít jako klišé, ale je to pravda. Zásadně, ale skutečně zásadně se musí změnit politická situace, politická garnitura a jakési, řekl bych, i klima ve společnosti, bez toho to nepůjde.

4. Jaké vlastnosti by měl mít nějaký ideální děkan? To snad ani nevím, ideální lidé, nějaké etalony dokonalosti asi neexistují. Možná by to byl spíše dotaz na předsedu nebo členy akademického senátu... Myslí si, že normální člověk, který se snaží dívat se kolem sebe, poučovat se z vlastních omylů nebo chyb, člověk, který získává zkušenosti, více toho třeba přečte, převezme určité zkušenosti od druhých, se stále učí a vyvíjí. Tak je tomu doufám i u mě. Neřekl bych, že by se něco v souvislosti s mou funkcí něco náhle skokově změnilo, ale určitě tady jistý vývoj je. Rozhodně je člověk nucen uvažovat komplexněji v širších souvislostech, nazírat na věci méně černobíle a některé problémy by se měl snažit řešit, řekl bych, měkčeji.
5. To je také možná spíše dotaz na mé okolí. Když se tak na ten dotaz dívám, tak si myslím, že by se možná na mně daly najít určité prvky obojího. Ano, mám rád dobře formulované, vzdálenější, komplexnější cíle, nicméně aspoň trošku realistické, ke kterým je potřeba směřovat a někdy i za použití, řekl bych, pragmatických kroků. Tady to nemyslím nijak pejorativně, vzhledem ke slovu pragmatismus. Co se týče vzoru, neřekl bych, že mám jeden, dva, několik málo konkrétních. Velice mě baví číst si životopisy nebo nějaké publikace o významných slavných lidech v minulosti, kteří něco pozitivního dokázali a o čem se buď děti učí dodnes ve školách nebo to dodnes lidstvo využívá. Jsou to skutečné postavy, ať již z historie, z politiky nebo ze světa vědy, jak píšete. Ti lidé nepochybně měli talent, výdrž, mnohdy zdaleka neměli ideální podmínky, ale byli schopni se na věci podívat jinak než ostatní. Lákala je právě ta hranice, kde ostatní řekli: „To nejde, to je nesmysl,“ a to mě fascinuje. Domnívám se, že jedinou limitací, kterou máme, je jenom ta, kterou si my sami stanovíme.

Děkuji Vám za rozhovor a přeji hodně úspěchů
Irena Wernerová

PROJEKT OPTIMED NA PŮLI SVÉ CESTY DO PRAKTICKÉ VÝUKY

DOC. RNDR. LADISLAV DUŠEK, PH.D., RNDR. MARTIN KOMENDA, PROF. MUDR. JAROSLAV ŠTĚRBA, PH.D., JMÉNEM ŘEŠITELŮ A ODBORNÝCH GARANTŮ PROJEKTU

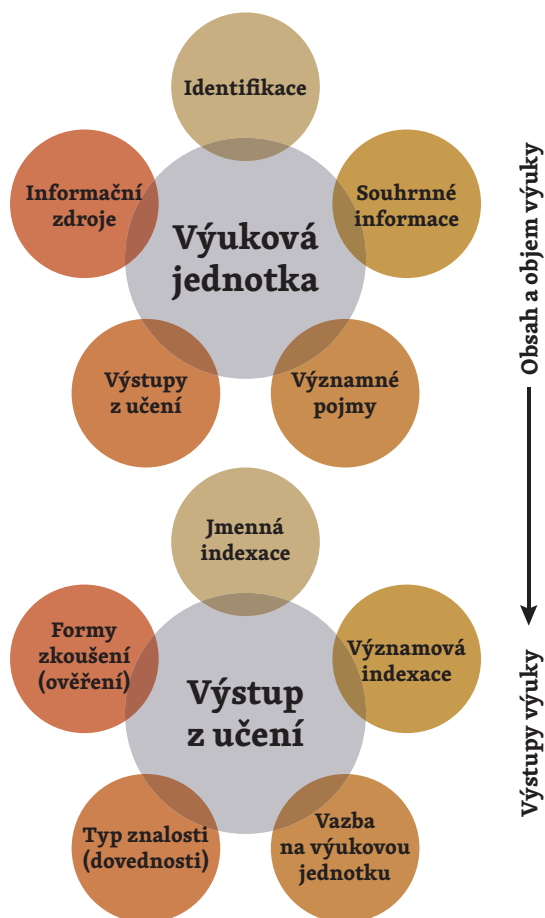

Studium lékařů na vysoké škole skrývá oproti jiným oborům jistá specifika. Důvodem je především fakt, že jejich budoucí uplatnění v praxi nepřipouští nedostatky ve znalostech nabytých po dobu studií a možná pochybení mohou způsobovat mnohdy i fatální následky. Stále hlasitěji je akcentována potřeba standardizovaného a optimálně koncipovaného vzdělání, které zahrnuje předepsané osnovy a garantuje definovaný soubor výstupů z učení, tedy dovedností, znalostí apod. Sílicí tlak na standardizaci přichází jak od studentů, tak od mezinárodních institucí a programů. Žádná škola aspirující na výchovu mladých lékařů a usilující o mezinárodní renomé si nemůže dovolit tento trend ignorovat. Lékařská fakulta Masarykovy univerzity v tomto ohledu není výjimkou. Pro největší obor Všeobecné lékařství, který je po šesti letech zakončený udělením titulu doktora všeobecného lékařství,

je realizován projekt OPTIMED se záměrem zpřehlednit a standardizovat strukturu a obsah výuky a současně také identifikovat překryv a návaznosti mezi teoretickými a klinickými předměty. Cíle projektu OPTIMED tedy lze formulovat jako komplexní inovaci oboru všeobecného lékařství a snahu posílit výuku orientovanou na řešení problému v souladu s plánovaným uplatněním absolventa. Stěžejními prvky projektu jsou:

- **horizontální inovace** všech vyučovaných předmětů prostřednictvím portálu, který umožní formulaci, editaci a následné propojení parametricky zpracovaných výstupů z učení a výukových jednotek,
- **vertikální propojení** výuky na ose: vstupní znalosti studentů medicíny – teoretické a preklinické znalosti – klinické znalosti a dovednosti – schopnosti lékaře-absolventa po nástupu do praxe.

Projekt OPTIMED primárně sleduje myšlenku vytvoření inovovaného, propracovaného a dynamického systému, jehož základem je zmíněný koncept standardizované formulace výstupů z učení. Ty definují výčet znalostí a dovedností, které by měl student, co by absolvent oboru Všeobecné lékařství, bezpodmínečně znát. Druhým stavebním kamenem jsou výukové jednotky, které reprezentují jednotlivé ucelené obsahové bloky výuky vedoucí k vědomostním výstupům v jasně definované časové a logické návaznosti bez ohledu na typ výuky. Přímá vazba výstupů z učení na výukové jednotky poskytuje uživatelům přehledný nástroj pro orientaci ve výuce. Pro studenta takový pohled znamená jasnou informaci o tom, jaké znalosti se musí za šesti-letou dobu studia naučit, s jakými tématy se

Koncept projektu zaměřený na provázání obsahu a objemu výuky s výstupy z učení.

ve výuce seznámí, které oblasti budou akcentovány opakovaně a které konkrétní předměty jsou s danou problematikou spojeny. Pro pedagogy a vedení fakulty výše zmíněný systém umožní praktické řízení výuky, srozumitelně demonstrovat kdo, co a v jakém rozsahu učí, zda se vyučující tématicky překrývají, zda je tento překryv žádoucí či nežádoucí, co se vyučuje v klinických a teoretických oborech, zda je celkové rozvržení výuky správné anebo naopak, zda není zapotřebí jisté restrukturalizace. Pro efektivní a současně snadný popis výuky je jako součást řešení projektu na Lékařské fakultě dlouhodobě vyvíjen webový portál OPTIMED, který představuje on-line nástroj pro zřejmě nikdy nekončící proces formulace a následné aktualizace medicínského curricula. Odborní garanti a výukoví specialisté pod vedením koordinátorů čtyř sekcí (diagnostické vědy a neurovědy, chirurgické vědy, interní lékařství, teoretické vědy) pracují s touto platformou a prostřednictvím registrů výstupů z učení a výukových jednotek strukturovaně popisují výčet povinných a povinně volitelných kurzů napříč vybraným oborem studia medicíny. Tabulka níže uvádí souhrnný pohled na projekt OPTIMED v číslech, za kterými je vidět nezanedbatelné množství práce všech akademických pracovníků zainteresovaných do tohoto projektu.

Počet uživatelů garanti a výukoví specialisté	315
Počet uživatelských editací listopad 2012 - listopad 2013	17562
Celkový počet výukových jednotek zkontrolováno odborným garantem	1351
Celkový počet výstupů z učení zkontrolováno odborným garantem	6708
Rozsah výuky oboru Všeobecného lékařství v hodinách bez doporučeného samostudia	4600
Celkový počet významných pojmů nově vznikající slovník klíčových pojmů oboru Všeobecné lékařství	26691

JUBILEJNÍ XX. KONGRES ČESKÉ SPOLEČNOSTI ANESTEZIOLOGIE, RESUSCITACE A INTENZIVNÍ MEDICÍNY

**PROF. MUDR. PAVEL ŠEVČÍK, CSC.,
PŘEDSEDA ORGANIZAČNÍHO VÝBORU XX. KONGRESU ČSARIM**

XX. kongres České společnosti anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny (ČSARIM) proběhl v Brně ve dnech 19.–21. září 2013. Záštitu nad kongresem převzali děkan LF Masarykovy univerzity v Brně prof. MUDr. Jiří Mayer, CSc., ředitel FN Brno MUDr. Roman Kraus, MBA, děkan LF Ostravské univerzity doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc., ředitel FN Ostrava MUDr. Svatopluk Němeček, MBA.

Presidentem kongresu byl předseda ČSARIM prof. MUDr. Karel Cvachovec, CSc., čestnou presidentkou emeritní profesorka LF MU Brno prof. MUDr. Danuše Táborská, DrSc., předsedou vědeckého výboru prof. MUDr. Vladimír Černý, Ph.D., z KARIM FN a LF UK Hradec Králové a předsedou organizačního výboru prof. MUDr. Pavel Ševčík, CSc., působící t.č. na LF Ostravské univerzity i LF MU Brno.

David J Wilkinson, MB BS, FRCA

- Cons. Anaesth. (Em.), St. Bartholomew's Hosp., Londýn
- Sekretář WFSA (Em.)
- WFSA President 2012 - 2016
- Čestný člen ČSARIM

Kongres byl výjimečný mj. tím, že poprvé v historii se jej zúčastnil **president Světové federace anesteziologů (WFSA) dr. David Wilkinson z Velké Británie.**

Kongresu se zúčastnilo více než 612 lékařů, 241 sester a 30 studentů lékařských fakult. Spolu se zástupci firem se na kongresu zaregistrovalo 1053 účastníků.

Studentům LF MU Brno byla cestou Spolku mediků jako tradičně nabídnuta bezplatná registrace a účast na odborné části kongresu.

Na kongresu zaznělo v průběhu 2 a půl rokových dnů 117 přednášek v 37 sekcích. Bylo prezentováno 38 posterů v lékařské části a 3 postery v části pro nelékařské zdravotnické pracovníky. Odborně obsáhly přednášky všechny větve, v nichž se obor anesteziologie a intenzivní medicína angažuje – problematiku celkové a regionální anestézie, intenzivní medicíny, léčby bolesti i urgentní medicíny.

Důležitou součástí kongresu byla rozsáhlá sesterská část, která proběhla v 6 sekcích a obsahovala celkem 35 přednášek.

Tradičně byli na slavnostním zahájení kongresu vyznamenáni a oceněni špičkoví pracovníci našeho oboru z České republiky i zahraničí. Čestné členství ČSARIM letos obdržel dr. David Wilkinson, prezident WFSA, doc. MUDr. Eduard Kasal, CSc., přednosta ARK FN Plzeň, doc. MUDr. Roman Záhořec, CSc., vědecký sekretář Slovenské společnosti anesteziologie a intenzivní medicíny a prof. MUDr. Pavel Ševčík, CSc., zakladatel oborové rady Anesteziologie, intenzivní me-

dicíny a algeziologie na LF MU Brno a člen Vědecké rady LF MU Brno. Čestné členství v ČLS obdržel prof. MUDr. Karel Škarvan z Basileje a nejvyšší ocenění ČSARIM – Medaili Celestýna Opitze – obdržela za celoživotní práci pro obor AIM doc. MUDr. Jarmila Drábková, CSc., z FN Motol.

Na závěr kongresu vyhlášíme nejlepší volné sdělení v lékařské i sesterské sekci. V lékařské sekci byl letos jako nejlepší oceněn poster kolegy Viktora Kubrichta a spolupracovnic z ARO Nemocnice Na Homolce „Zavedení acute pain service“ vede k významnému poklesu výskytu pooperační bolesti a některých vybraných jevů. Dr. Kubricht je doktorandem profesora Ševčíka na LF MU v Brně. Jako nejlepší volné sdělení v sekci nelékařských zdravotnických pracovníků byla vyhodnocena práce Mgr. Glace a kol. z ARK FN Ostrava „Využití účinné látky chlorhexidinu v prevenci sepse“. Součástí propagace XX. kongresu ČSARIM byla i „Šalina první pomoci“, akce, která byla uspořádána 3 dny před zahájením kongresu. Na Malinovského náměstí byla přistavena tramvaj a v ní proběhly ukázky a edukace první pomoci pro veřejnost. Akce proběhla ve spolupráci FN Brno s Dopravním podnikem města Brna, přičemž **hlavními aktéry byli medici ze Spolku mediků LF MU Brno.** Akce se odehrála pod taktovkou as. MUDr. Petra Štourače, Ph.D., a výukového portálu Masarykovy univerzity Akutne.cz.

Příští kongres – **XXI. kongres ČSARIM** – se bude konat v Olomouci 2.–4. 10. 2014.

V rámci tiskové konference jsem si dovolila položit prof. Ševčíkovi několik otázek.

Proslýchá se, že vaše doprovodná akce s názvem „Děti zachraňují životy“ soutěží o zápis do Guinnessovy knihy rekordů?

Česká resuscitační rada ve spolupráci s ČSARIM, ZZS Královéhradeckého kraje a ZZS Jihomoravského kraje uspořádala ve sportovní hale na Vodové názornou výuku neodkladné resuscitace na modelech. Doprovodná akce kongresu bude, troufám si říct absolutní novinka – hromadná výuka resuscitace pro žáky brněnských škol. Je to v ČR opravdu první akce tohoto druhu a rozsahu, a to v pátek 20. 9. v 9 hodin v některé z bočních prostor haly na Vodové v Králově Poli. Myslíme, že

je nesmírně potřebná bez ohledu na medializaci, která je ovšem nutná... V rámci doprovodného programu pro celkem 400 žáků.

Akce se uchází o zapsání do České knihy rekordů. U jejího zrodu stál nápad odb. as. MUDr. Olgy Gimunové z KARIM LF Masarykovy univerzity.

Řada ohlasů svědčí o tom, že kongres byl jedním z nejuspěšnějších v celé dvacetileté historii konání kongresů ČSARIM.

Pozn. redakce:

Ano, bylo úžasné pozorovat, jak stovky školáků s velkým zaujetím resuscitují výukové modely a uvědomují si, že i oni mohou sehrát důležitou roli při záchraně lidského života...

Dodržujete nějakou tradici, akci, která je již nedílnou součástí kongresu?

Je tradicí, že na závěr kongresu je vyhlášeno a oceněno nejlepší volné sdělení (originální práce) nejen v lékařské, ale i sesterské sekci a už výše zmiňované ocenění špičkových pracovníků našeho oboru z České republiky i ze zahraničí.

Děkuji Vám

Irena Wernerová

XX.
ČSARIM 2013
Brno

Česká resuscitační rada, partner European Resuscitation Council

ve spolupráci s
Českou společností anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny,
Zdravotnickou záchrannou službou Královéhradeckého kraje,
Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje
a Odborem školství, mládeže a tělovýchovy Magistrátu města Brna

pořádají v rámci XX. kongresu ČSARIM
a celoevropské osvětové kampaně RESTART A HEART DAY

**HROMADNÝ NÁCVIK RESUSCITACE
PRO ŽÁKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL**

DĚTI ZACHRAŇUJÍ ŽIVOTY

**VE SPOROVNÍ HALE VODOVA BRNO
20. ZÁŘÍ 2013 OD 8:00 DO 12:00**

Výuka dětí proběhne pod vedením certifikovaných instruktorů ERC.
Součástí doprovodného programu bude ukázka vrtulníku LZS Brno
a pokus o zápis výuky do České knihy rekordů.

www.resuscitace.cz

EUROPEAN
RESTART
A HEART
— DAY —

5TH IGCLL WORKSHOP ON IMMUNOGLOBULIN SEQUENCE ANALYSIS IN CHRONIC LYMPHOCYTIC LEUKEMIA

VERONIKA MIKITOVÁ, DANIELA KOMRSKOVÁ

Tematické přednášky celosvětově uznávaných expertů na poli CLL, Dr. Nicholase Chiorazziho, Prof. Richarda Rosenquista, Dr. Kostase Stamatopoulose, Dr. Paola Ghii, Dr. Frederica Daviho, Dr. Antona Langeraka, Dr. Veronique Giudicelli, Dr. Fiony Murray, Dr. Kathleen Potter a Prof. Marie-Paule Lefranc měly veliký úspěch a diskuse nebraly konce.

Na konci babího léta (26.–27. 9. 2013) se do hotelu International v Brně sjeli vědci z celé Evropy i z dalších částí světa, aby se zúčastnili tradičního, již pátého ročníku IgCLL workshopu pořádaného pod záštitou European Research Initiative on CLL (ERIC) a Evropské leukemické společnosti. Odborníci zabývající se problematikou analýz imunoglobulinových genů a jejich využití v diagnostice a prognostice chronické lymfatické leukémie (CLL) se poprvé setkali v Brně, ČR. **Organizací workshopu byla evropskou organizací pověřena prof. RNDr. Šárka Pospíšilová, Ph.D., z IHOK LF MU a CETIEC MU.** Organizačnímu vý-

boru se podařilo vytvořit obsahově bohatý a vyvážený program sestavený z kombinace přednášek a praktických cvičení vedených experty v oblasti sekvenačních analýz u CLL. Pozvání na akci přijali významní vědci v oblasti CLL, zejména **Prof. Nicholas Chiorazzi z Feinstein Institute for Medical Research, New York, USA, který je celosvětově uznávaným odborníkem** a autorem řady významných vědeckých publikací. Zahájení workshopu se ujala hlavní organizátorka akce prof. RNDr. Šárka Pospíšilová, Ph.D., vedoucí CMBGT IHOK LF MU a FN Brno a koordinátorka Centra molekulární medicíny CEITEC MU. Účastníci byli rozděleni do 7 pracovních skupin, ve kterých získávali dovednosti v oblasti sekvenačních analýz a prováděli praktická cvičení pod vedením zkušených odborníků v této oblasti.

ných odborníků v této oblasti.

První den workshopu byl zakončen společenským večerem, jehož součástí byla komentovaná prohlídka Mendelova muzea a přilehlého opatství, kde bylo přichystáno slavnostní pohoštění s cimbálovou muzikou. Tento společenský večer byl zejména pro cizince velikým lákadlem, a ti tak poznali místo, kde pracoval Johan Gregor Mendel.

Výsledky z praktických závěrečných cvičení ukázaly, že účastníci danou problematiku zvládli a získali tak další dovednosti, které jim pomohou v objasňování nejasností ve stanovení prognózy u CLL. Z pozitivních ohlasů, které stále přicházejí i po ukončení workshopu je zřejmé, že se akce povedla a že i o další ročník bude zřejmě veliký zájem.

PRVNÍ DOMÁCÍ MONOGRAFIE NA TÉMA MOLEKULÁRNÍ HEMATOLOGIE

PROF. RNDR. ŠÁRKA POSPÍŠILOVÁ, PH.D.

Hematologie patří k oborům, u nichž můžeme pozorovat těsné propojení klinické praxe a laboratorní analýzy.

V posledních letech narůstá význam molekulárních aspektů hematologických chorob, nejen z hlediska výzkumu, ale zejména z hlediska čistě klinických aplikací. Bez pochopení těchto principů se v podstatě nelze v současné hematologii orientovat.

Tato skutečnost se stala inspirací pro kolektiv předních českých odborníků, kteří připravili první domácí monografii na téma molekulární hematologie, přinášející základní souhrn poznatků.

Monografie obsahuje čtyři hlavní části:

- obecné základy molekulární biologie buňky,
- vybrané nové molekulárně biologické metody, s jejichž výsledky se odborná veřejnost nejčastěji setkává v denní praxi,
- molekulární patogeneze nejčastějších hematologických malignit,
- molekulární patogeneze závažných hematologických nemaligních chorob.

ČESKÝ KONGRES O INFEKČNÍCH NEMOCECH 2013

PROF. MUDR. PETR HUSA, CSC.,

PŘEDNOSTA KLINIKY INFEKČNÍCH CHOROB LF MU A FN BRNO, PŘEDSEDA KONGRESU

Ve dnech 25.–27. září 2013 se konal v krásném prostředí Brněnské přehrady Český kongres o infekčních nemocech 2013. V letech, kdy je pořádán společný česko-slovenský infekcologický kongres na Slovensku, letos to bylo v červnu v Popradě, pořádá Společnost infekčního lékařství (SIL) České lékařské společnosti J. E. Purkyně na podzim **český národní kongres, který je plně věnován kazuistikám**. Letos byla organizací tohoto kongresu pověřena **Klinika infekčních chorob LF MU a FN Brno, konkrétně její přednosta profesor Husa**. Záštitu nad tímto kongresem laskavě přijali děkan LF MU prof. MUDr. Jiří Mayer, CSc., a ředitel FN Brno MUDr. Roman Kraus, MBA.

V rámci kongresů SIL je již tradicí, že se kromě přednáškové a posterové sekce věnované lékařům, koná i sekce sesterská. Příjemnou cha-

rakteristikou letošního kongresu byl **enormně vysoký zájem o aktivní účast** – bylo přihlášeno 44 přednášek a 17 posterů lékařů a 25 volných sdělení sester a dalších nelékařských zdravotnických pracovníků. Sesterskou část kongresu, která se po stránce odborné i organizační plně vyrovnala části lékařské, měla plně ve své kompetenci **vrchní sestra Kliniky infekčních chorob paní Drahoslava Švábenská**. Celkem se kongresu zúčastnilo 138 lékařů a 81 sester.

Ke slavnostnímu průběhu kongresu významně přispěl koncert Janáčkova kvarteta, které předneslo v rámci slavnostního zahájení Smyčcový kvartet č. 1 „Kreutzerovu sonátu“ Leoše Janáčka.

Přednášky byly v lékařské části rozděleny do sekcí Infekce nervového systému, Sepsé/

HIV, Nozokomiální nákazy, Alimentární infekce a Varia.

Sesterská část se skládala z bloků Cestovní medicína, Nemocniční nákazy, Intenzivní péče, AIDS a Varia.

Všechny přednášky byly posluchači vyslechnuty se zájmem a často vyvolaly zasvěcenou diskuzi. Opět se ukázalo, že kazuistiky jsou cenným zdrojem informací o diagnostickém i terapeutickém procesu a získané informace posluchači často srovnávají s vlastními zkušenostmi z praxe. Tím se stávají poznatky z kongresu dlouhodobými.

V rámci kongresu byly vyhlášeny výsledky soutěže o cenu profesora Kredby a soutěže SIL o nejkvalitnější poster prezentovaný na kongresu. Kredbovu cenu v kategorii mo-

nografií získal pražský kolektiv lékařů-pedagogů pod vedením paní primářky MUDr. Jiřiny Hobstové za učebnici Infekčního lékařství určenou pro zahraniční studenty. V kategorii časopiseckých publikací byl nejvýše oceněn Doporučený postup pro diagnostiku a léčbu kolitidy vyvolané *Clostridium difficile* autorského tria Beneš, Husa, Nyč. Jako nejkvalitnější poster byla odborníky vyhlášena práce pardubických autorů o nozokomiálních infekcích krevního řečiště. Prvním autorem oceněného posteru byla paní doktorka Bareková.

V roce 2014 se bude v Plzni konat společný česko-slovenský kongres infektologů a další národní kazuistický kongres bude na podzim roku 2015 v Karlových Varech.

ABSOLVOVALI JSME USMLE – POHLED OČIMA STUDENTŮ LF MU

JAN ČIERNY

Co je USMLE?

US medical licensing examination: „Americká zkouška, kterou skládají všichni medicci, kteří si chtějí v Americe sáhnout na pacienta.“

Jak je USMLE relevantní pro studenta/ku LF MU?

Klinická medicína západního typu, medicína založená na důkazech, je aplikovatelná univerzálně v Americe, v Evropě včetně ČR. Podobně jak umí najít společnou řeč lékaři ze dvou různých kontinentů na odborném kongrese, mají i medicci z různých zemí mnoho společného učiva a problémů k uchopení. Příprava na USMLE tak pro studenta LF MU může znamenat osvěžující a dobře strukturovaný pohled na známou problematiku. Předmět studia v ČR je stejný jako v USA, ale pohled / přístup se liší. Jiný pohled na stejný problém může přinést lepší pochopení a vhled.

Proč se zajímat o zahraničí?

Přestože je ČR krásná země uprostřed Evropy, pro lékaře, zejm. zaměstnance nemocnice, tu nejsou podmínky růžové. Investice do systému postgraduálního vzdělávání lékařů, do lidských zdrojů ve zdravotnictví, a do zdravotnictví celkově jsou výrazně vyšší v západních státech, např. v Německu a USA. Vyšší investice vytváří podmínky pro lepší organizaci zdravotní péče, s výstupy jak pro pacienta, tak i pro vědecké výsledky. I přes obdivuhodné výkony lékařů v ČR tak většina inovací přichází ze zahraničí, často ze zámoří.

MÁ MOTIVACE

Kromě ambice měnit život ostatních k lepšímu, základní to výbavu medika, jsem od střední školy vnímal potřebu aktivně využívat svůj čas a schopnosti k smysluplným aktivitám mimo povinnou výuku, protože ty přináší člověku cenné zkušenosti, potěšení a seberealizaci. Zaměření těchto nepovinných aktivit se během mého studia vyvíjelo. Tvorbu www stránek a judo mi brzy vytlačilo studium anatomie a fyziologie. Pak cestování a poznávání s IFMSA, kde jsem od starších kolegů odkoukal, z jakých učebnic v angličtině studuji. Později jsem se chtěl realizovat studiem vlivu polymorfismů inkretinů na příjem potravy člověka, ale nedokázal jsem se zorientovat v publikovaných výsledcích, které byly nejednoznačné nebo si zdánlivě odporovaly. „Jak i přes neúspěchy dokázat, že už něco umím?“ tázala se narcistická část mého charakteru. Těžká, ale dobře definovaná zkouška USMLE Step 1 pro mě znamenala příležitost pospojovat znalosti z téměř 4 ročníků, a učení na ni uspokojilo mé obsesivně-kompulsivní osobnostní rysy. Sliboval jsem si od ní lepší pozici pro zapojení do klinického výzkumu a výhledově možnost nastoupit na rezidenturu v USA. Jako alternativu jsem zvažoval studium němčiny, ale lékařský výzkum táhne již několik desetiletí USA, a tak jsem se rozhodl přijmout podmínky jejich zkoušky.

Shrnutí mé motivace:

- **Výzva:** srovnat své znalosti s kolegy ze slavnějších amerických univerzit, když už občas čtu stejné učebnice, jako oni.
- **Integrace vědomostí:** znalosti z výuky mi přišly objemné a pevné, ale připadaly mi spíš jako izolované panely, než jako kompaktní stavba. Když jsem si zkusil několik otázek ze stepu 1, líbilo se mi, jak jsou znalosti z různých předmětů provázané v rámci jedné otázky. Chtěl jsem si informace pospojovat a zasadit do kontextu, abych si je lépe zapamatoval.
- **Práce a peníze:** Rozšířit oblast, kde je mé vzdělání uznáváno, a otevřít si tak dveře do světa a zlepšit tak své pracovní a finanční vyhlídky.
 - Můj otec se na stážích v USA a v Izraeli seznámil s laparoskopickou chirurgií, a na těchto zkušenostech rozvíjí svou práci dodnes. Mysím, že zahraniční zkušenost je pro kariéru skvělým impulsem.

CESTA

O USMLE jsem se poprvé dozvěděl na výzkumné IFMSA stáži v Libanonu od místních studentů. Pilnost studentů American university of Beirut, s jakou se připravovali na Step 1 během prázdnin, byla pozoruhodná. Rozhodl jsem se, že si Step 1 taky udělám, a začal jsem se učit z učebnic v angličtině: nejdřív na imunologii a patologii, pak i na ostatní předměty. I když jsem chtěl zkoušku složit co nejdříve po farmakologii, opakování staršího učiva (biochemie) a učení se některých specifík od začátku (behavioral science) mi zabralo půl roku. Další tři měsíce jsem se učil jen ze dvou tisíců otázek testového formátu a komentářů k odpovědím. Zkoušení otázek zabere spoustu času, ale není to tak vyčerpávající jako učení nových faktů. Jak jsem se zlepšoval, začalo mě to bavit.

V půlce 4. ročníku jsem udělal Step 1 a dobré skóre mě dodalo sebevědomí a povzbudilo do Stepu 2. **Step 2 se skládá ze dvou částí: teoretického testu (CK, clinical knowledge) a CS (clinical skills).** CK mi přišel těžší, a tak jsem se rozhodl se mu věnovat jako prvnímu. Připravoval jsem se od února do srpna: **kromě spousty cvičných otázek se mi osvědčilo učení z kazuistik (Case files, kazuistiky z NEJM) a některé série učebnic (Blueprints, Pretest).** Během semestru jsem se učil hlavně předměty, kam jsem chodil na stáže (neurologie, psychiatrie, gynekologie). Prázdniny jsem si vyhradil na internu (která tvoří až 50% testovaného obsahu Step 2 CK) a trochu pediatrie a chirurgie. Na začátku prázdnin jsem trochu odpočíval, ale měsíc před zkouškou jsem nanečisto odpověděl na **120 testových otázek denně** a zkontroloval si je. V horkých letních dnech to bylo náročné. Výsledek není zářný, jen trochu nad průměrem amerických studentů, ale cítím se skvěle připraven na předpromoční stáže a promoce (dnes jsem u pacientky s akutním selháním ledvin po TEP kolene navrhl spočítat frakční exkreci sodíku pro rozlišení prerenální a renální příčiny). Mým nejbližším cílem je dostat se na klinické stáže (tzv. electives) v Americe v některém z oborů chirurgie/neurochirurgie/neurologie/radiologie a získat tak zkušenosti a reference do praxe a do Matche (t.j. výběrové řízení na rezidenturu v USA).

Učení z otázek a kazuistik mě inspirovalo k iniciování občasných setkání s názvem Klinická výzva, kde studenti prezentují kazuistiku pacienta, a nabádají tak ostatní k úvahám o diferenciální diagnostice, návrhu vyšetření a léčby. Diskusi koriguje a opravuje lékař.

ZKUŠENOSTI

Učebnice v angličtině mohou doporučit pro předměty od biochemie dále (snad jen anatomie je podrobnější z českých zdrojů). Jakmile si člověk zvykne na cizí jazyk, jde to hladce. Anglické učebnice jsou většinou novější, konkrétnější, a často jednodušší (kratší). Neučí se toho víc, spíše míň,

jednodušeji a konkrétněji, ale umí se v tom vyznat; umí složitou problematiku podat i „pro blbé“. Neumím si to vysvětlit, ale tento způsob učení mi sedí asi lépe ;).

Vyhovoval mi odrážkový formát, který zachoval hierarchii textu a odstranil omáčku bez informační hodnoty.

Až třetinu celkového času učení na Step jsem si cvičně odpovídal na otázky USMLE-formátu, poslední měsíc **to bylo 90% času**. Naučilo mě to v textu rychle poznat důležité fakta, a rychle si vybavit relevantní znalosti a rozhodnout se. Tato okamžitá dostupnost znalostí, myslím, není normálně zkoušena (při ústním zkoušení lze na otevřenou otázku odpovědět nejdřív úplně obecně, a získat tak čas).

Otázky USMLE mají připravit studenty na roli klinického lékaře: Zadání, kde na čtyřech řádcích popíše prezentaci pacienta, je analogií k anamnéze a vyšetření. Možnosti, ze kterých máte vybrat, je diferenciální diagnosa. Klinik si ji musí postavit sám, na testu vám dají vybrat z možností. Dají vám mnoho informací, musíte se v nich vyznat, identifikovat to důležité (specifické pro konkrétní nemoc). To je velmi podobné jako v praxi.

POZITIVA

Na step 1 je pro správné zodpovězení potřeba vědět hlavně proč a jak. Není to test memorování, který by se Vás ptal co. Pokud se ptají na jednu molekulu na povrchu nádorových buněk, věřte, že buď je to specifický marker, pomocí kterého patolog specifikuje diagnosu nebo je to produkt onkogenu nebo tumor supresorového genu, na který je namířen lék, který je právě v III. fázi klinického testování. Pokud se ptají na details, pak jsou nebo pravděpodobně budou důležité v klinice nebo ve výzkumu. Propojení zkoušených znalostí, jak horizontální (anatomie – histologie – imunologie), tak vertikální (klinika – farmakologie – patofyziologie – biochemie) je opravdu dobře propracované. Formát otázek, který vždy popisuje pacienta, mi v biochemii (třeba u otázky na Gaucherovu nemoc) připadal trochu zbytečně opisný, ale ve vyšších klinických ročnících jsem jej naopak ocenil.

U Stepu 2 CK jsou možnosti, ze kterých vybíráte, analogické k diferenciální diagnose, takže Vás to dobře připraví k uvažování o diagnostice a o dalším postupu. Naučí Vás, co je v anamnéze důležité a co dělat v základních klinických situacích (pacient má jedno zastínění 2cm na rutinním rtg plic; pacientka si nahmatá rezistenci v prsu...).

Američani jsou posedlí guidelines: v Česku nám to může připadat zbytečné, ale pro studenta to zpřehledňuje postup a klinikovi to může být vodítkem pro lege artis postup (přestože guidelines s ohledem na jiné podmínky v ČR, např. nižší cenu vyšetření prováděných lékařem, nelze přejímat slepě).

NEGATIVA

Zkoušení otázek je skvělé na zorientování v problematice, ale myslím, že vybírání z předložených odpovědí není činnost, která by rozvíjela kreativitu. Je dobré se věnovat ve volném čase něčemu, co vaši kreativitu bude rozvíjet: malování, meditace, pohyb, cokoliv.

Pacienti a kolegové, se kterými se setkáte v praxi, nejsou otázky ani správné nebo špatné odpovědi, nýbrž lidé. Lidé si zaslouží důstojnější kontakt a je třeba před nimi mít více pokory než před testovou otázkou. Je dobré na to nezapomenout.

Cena zkoušky (cca 20.000) je dalším negativem, se kterým vám však po úspěšném složení pomůže stipendium.

PETR VANĚK

O zkoušce USMLE jsem se poprvé dozvěděl těsně před nástupem na medicínu. Trávil jsem letní prázdniny v Americe u nejlepšího kamaráda, kterého jsem poznal během mého pobytu ve Spojených státech. Jeho bratr studoval medicínu na newyorské Columbia University a připravoval se na její poslední část.

Žádnou zvláštní motivaci jsem hledat nemusel. Chtěl jsem si otevřít cestu pro případnou práci v USA. Dříve jsem tam pokoušel prorazit sportem, ale moje utržená rotátorová manžeta měla jiné plány. USMLE je nepodkročitelný standard pro kohokoli, kdo se chce stát v USA residentem či tam vyjet na klinickou stáž. Navíc znamená kredit pro evropské kliniky. Na začátku jsem tedy o tom moc nepřemýšlel. Začal jsem shromažďovat všechny dostupné informace, studijní materiály, navštěvovat americká studentská fóra a zvažoval taktiku.

Cesta nebyla jednoduchá. Nešlo o žádnou tzv. ušlapanou cestičku, spíše směr do neznáma. Příprava na zkoušku tohoto rázu zabere nesmírně mnoho času. Step 1 jsem se rozhodl podstoupit v Mnichově koncem srpna po třetím ročníku. Nikomu jsem o tom neřekl. Žádnému z kamarádů ani rodičům. Připadalo mi to takhle lepší. Nikdo kolem mě nechodil po špičkách a nepřidával tak na důležitosti zkoušky. Měl jsem svůj klid, vše ve vlastní režii a necítil jsem tlak na výsledek. Nevědomost mých rodičů se ukázala jako jediná nevýhodná vzhledem k výdajům přes 20 000 Kč. Během semestru jsem četl paralelně americkou literaturu, z některých zdrojů jsem čerpal i u zkoušek, ale drtivou většinu příprav jsem si nechal na prázdniny. Proto jsem si celé zkouškové uzpůsobil tak, abych měl co nejdříve volno. Studoval jsem materiály dostupné online. Některé učebnice jsem si objednal jako paperback. Něco jsem si stáhnul. Investoval jsem čas a peníze do internetových databází určených přímo pro přípravu na USMLE. Celkem jsem prošel přes 2500 komentovaných kazuistik. Měl jsem přesně rozplánovaný denní režim, řadil jsem a kombinoval jednotlivé předměty podle jejich důležitosti a vzájemných souvislostí. Do toho všeho přišlo oficiální oznámení, že mým rokem počínaje bude Step 1 obsahovat i audio a video nahrávky. Začal jsem si tedy do uší pouštět všemožné ozvy, šelesty, chrupky, pískoty, vrzoty. Nebylo to snadné, občas i tragikomické. Vzpomínám si, jak těžké bylo trávit krásné teplé večery učením se čehokoliv, natož třeba opakováním neurověd. V tomto případě navíc se silnými pochybnostmi, že se jedná o opakování. Zvládnout se to však dalo a i bez pocitu zkaženého léta. Právě z toho důvodu jsem byl rád, že moji kamarádi nic netušili a já se musel chovat prázdninově, ať se dělo co se dělo. Zvládl jsem vyjet na týdenní dovolenou i se dvořit mojí Aničce. Největší problém jsem viděl v tom, že se nebylo s kým poradit a že můj obrázek o zkoušce vycházel prakticky ze čtení příspěvků do diskuzních fór napsaných z drtivé většiny indickými studenty.

Celá takhle zkušenost s USMLE mi poskytla srovnání, rozšířila obzory, otevřela nové dveře a získal jsem větší nadhled. Byl jsem zvyklý připravovat se na zkoušky podle doporučené literatury, seznamu otázek, vypracovaných otázek a rad od starších spolužáků, kdy víceméně nešlo šlápnout vedle. V tomto případě jsem byl nucen přejít na úplně jiný systém. Sám jsem si určoval čemu a do jaké míry je potřeba se věnovat. V životě jsem se nesetkal s ničím podobným, co by mohlo do objemu, komplexnosti a náročnosti této zkoušky konkurovat.

A pozitiva? Víím, jak moc je to vydržené. Zejména si cením, že USMLE odpovídá skutečné připravenosti studentů, což bohužel u některých zkoušek u nás neplatí. Zdokonalil jsem se v medical English. Pracuji na živnostenský list jako tlumočnick a překladatel a díky USMLE jsem se mohl začít bez problému věnovat i lékařským textům. Paradoxně mi to navíc dalo impuls pro intenzivní studium němčiny, snad jako další z alternativ přiblížení se lékařskému světu. Celkově jsem dostal nový drive. A nakonec, kdyby nic jiného, zjištění, že jsou i těžší věci než zkoušky na naší fakultě :)

VÝROČNÍ KONGRES ČESKÉ NEUROCHIRURGICKÉ SPOLEČNOSTI

PROF. MUDR. MARTIN SMRČKA, PH.D., MBA

ředitel FN Brno MUDr. R. Kraus
a prof. MUDr. M. Smrčka při zahájení kongresu

Kongres se konal pod záštitou primátora statutárního města Brna Bc. Romana Onderky, MBA, ředitele Fakultní nemocnice Brno MUDr. Romana Krause, MBA, který byl i osobně přítomen, děkana Lékařské fakulty prof. MUDr. Jiřího Mayera, CSc., náměstkyně pro NLZP FN Brno Mgr. Erny Mičudové České lékařské komory a Profesní a odborové unie zdravotnických pracovníků.

Kongresu se zúčastnilo téměř 300 účastníků z řad lékařů, nelékařského zdravotnického personálu a firem.

Bohatý odborný program pojednával především o problematice mozkových aneurysmat, meningeomů, gliálních nádorů, degenerativního onemocnění krční páteře a o problematice hydrocefalu.

Jako první se dne 14. 10. 2013 dostala na řadu problematika složitě chirurgicky řešitelných meningeomů. S vyzvanými přednáškami vy-

stoupil **prof. Beneš z Prahy, současný prezident Evropské asociace neurochirurgických společností (EANS), prof. Spetzger z Karlsruhe a prof. Roche z Marseille.** Hlavním přínosem této sekce byl důraz na vhodný neurochirurgický přístup a přesné chirurgické odstranění nádoru s použitím nejrozumnějších monitorovacích a navigačních metod.

Druhý den byla na pořadu problematika řešení uzávěru mozkových aneurysmat a řešily se především novinky v této oblasti - jak z pohledu otevřené operativy tak endovaskulárního výkonu. **Významným přínosem byla přednáška prof. Ogilvyho z Massachusetts General Hospital z Bostonu,** který se již dlouhé roky zabývá oběma metodami.

Výsledkem diskuze o této problematice je závěr, že obě metody jsou v současné době komplementární a nezastupitelné.

Další problematikou byla problematika degenerativního onemocnění krční páteře. Pozvaným přednášejícím byl **předseda České neurochirurgické společnosti – prof. Suchomel**, přední odborník na problematiku spinálních onemocnění – s příspěvkem na téma revmatoidní onemocnění krční páteře. V sekci byly především racionálně probrány možnosti operačního řešení degenerativního onemocnění krční páteře, s ohledem na možné indikace fúze nebo totální náhrady disku.

Další sekce se věnovala problematice pouřazového hydrocefalu a hydrocefalu po subarachnoidálním krvácení. Bylo patrné, že v této problematice neexistují jednoznačné standardy a způsob diagnostiky a léčby těchto pacientů se neustále vyvíjí.

Závěrem diskuze na toto téma může být konstatováno, že je třeba se věnovat této problematice, protože jak u pacientů po úrazu, tak u pacientů po subarachnoidálním krvácení, může být vyřešení porušené cirkulace mozkomíšního moku významným faktorem ve zlepšení výsledků léčby těchto pacientů.

Poslední den byla hlavním tématem problematika rekurentních gliálních nádorů. Jako první promluvila **dr. Petersen z Německa**, na téma využití některých moderních systémů v radiochirurgii a radioterapii nádorů.

Přednášky se věnovaly především indikaci chirurgické léčby, využití moderních elektrofyziologických, navigačních a peroperačních zobrazovacích metod. Závěrem diskuze byl známý fakt, že je nutná co největší radikalita resekce, ale zároveň je potřeba zapojit další odbornosti do léčby a především výzkumu tohoto závažného onemocnění jako jsou: genetici, molekulární biologové, imunoterapeuti a další.

Z dalších významných hostů byli na kongresu přítomni **prof. Smolanka, prezident Ukrajinské neurochirurgické společnosti z Užhorodu a prof. Krivoschapkin, viceprezident Ruské neurochirurgické společnosti z Novosibirsku**. Oba přispěli do vědeckého programu svými přednáškami na téma cévních malformací mozku.

Také společenský program byl hodnocen účastníky velice kladně.

První večer proběhl v reprezentativních prostorách brněnského Besedního domu.

Druhý večer byl v prostorách samotného hotelu International.

Celkově se dá říci, že účastníci odjízďeli z kongresu spokojeni jak z pohledu odborného, tak i společenského hlediska.

Pane profesore, kterému nejdůležitějšímu momentu přičítáte velký zájem zahraničních odborníků?

K takovému zájmu pravděpodobně přispěl atraktivní odborný program s kvalitními pozvanými řečníky z tuzemska a ciziny. Navíc se jedná o největší tuzemskou neurochirurgickou akci roku, takže se na ni zaměřuje poměrně velká pozornost. A do třetice Brno a jižní Morava je pro spoustu kolegů velmi atraktivní region a rádi sem jezdí.

Co ocenili zahraniční hosté nejvíc?

Především kvalitní moderní zázemí jak pro studenty, tak pro vědce a potom těsné propojení s klinickými pracovišti ve FN Brno.

Jaká je frekvence takovýchto akcí v Brně, kdy předpokládáte, že se bude konat nejbližší kongres?

Pro brněnskou neurochirurgii se jednalo o významnou událost, která se pravděpodobně, vzhledem k cirkulaci této akce v rámci velkých neurochirurgických pracovišť v České republice, nebude v Brně odehrávat dříve než za 8–10 let.

***Děkuji za Váš čas
Irena Wernerová***

KATEDRA OŠETŘOVATELSTVÍ LÉKAŘSKÉ FAKULTY MU USPOŘÁDALA MEZINÁRODNÍ KONFERENCI INTENZIVNÍ PÉČE - VZDĚLÁVÁNÍ A PRAXE

Nejen akademičtí pracovníci a studenti, ale i všeobecné sestry z jednotek intenzivní péče a záchranáři, se sešli ve dvou zářijových dnech v konferenčních prostorách brněnského hotelu Myslivna, aby si vyměnili zkušenosti ze svých pracovišť a zároveň se dozvěděli, jak se na své náročné budoucí povolání připravují studenti tohoto oboru. Velkým oživením a zdrojem nových informací by se měli stát odborníci ze zahraničí.

„Při přípravě jsme se s celým týmem zaměřili na zajištění pestré skladby přednášek i praktických ukázek k zajištění kompletnosti problematiky Intenzivní péče v ošetrovatelství. Velké naděje vkládáme i do výměny zkušeností nejen mezi našimi pracovišti, ale očekáváme i tento transfer na mezinárodní úrovni,“ podotýká manažerka projektu z Katedry ošetrovatelství Mgr. Petra Juřeníková, Ph.D.

Více než stovka účastníků vyslechla zajímavá sdělení od kolegyn z chorvatské University of Applied Health Studies. Průzkumem zaměřeným na využívání ošetrovatelské dokumentace se zabývala **Sanja Ledinsky**, její kolegyně **Štefanija Ozimec Vulinec** přiblížila hodnotící názory sester na problematiku kompetencí v intenzivní péči. O společnosti FINE a možnostech spolupráce mezi Lékařskou fakultou a nejen Velkou Británií informovala přítomné Carol Hall z The University of Nottingham. Prezentace o vzdělávání v podpoře empatie a softskills a spolupráci ve vzdělávání v ČR a Británii přednesla **Anneyce Knight**. Belgický příspěvek představil simulační centrum k nácviku týmové spolupráce v intenzivní péči. Kolega **Patrick Janssens** zdůraznil, že při simulacích na jejich pracovišti se nehodnotí odborná úroveň výkonu, ale způsob sociální interakce v týmu. Pro výuku a evaluaci vlastní odbornosti zdravotníků slouží jiná simulační centra.

„Je velmi složité vyzdvihnout, který z příspěvků byl nejzajímavější. Ne nadarmo se říká, že kvalitu příspěvků velmi často odráží kvalita diskuze. U této konference se to více než potvrdilo,“ zhodnotila úroveň konference jedna z organizátorek a zároveň i aktivní účastnice **PhDr. Andrea Pokorná, Ph.D.**

Konference měla i svou praktickou část. Na plně obsazených workshopech si účastníci zkoušeli zajištění vstupu pomocí intraoseálního přístupu za asistence kolegů ze Zdravotnické záchranné služby kraje Vysočina. Záchranáři ze ZZS JMK na figurantech předvedli vyšetření a ošetření pacienta s traumatem. Jiného úhlu pohledu se účastníkům dostalo od **docenta M. Chmelaře** (FEKT VUT v Brně), který ve spolupráci s **D. Bartoškem** ze ZZS JMK předvedli kardiopulmonální resuscitaci s použitím AED.

„Mohu poděkovat všem organizátorům za přípravu a aktivním účastníkům za přínosná a zajímavá sdělení. Líbil se mi přístup studentů, kteří se živě zapojovali do diskuzí. Rekapitulací konference bude i recenzovaný sborník, který připravujeme. Rovněž mě těší obrovský zájem o uspořádané workshopy. Ten mne inspiruje k uspořádání malého pokračování této konference, které plánujeme na Katedře ošetrovatelství,“ shrnuje **dr. Juřeníková**.

POINTS AND QUESTIONS IN THE MEETING WITH THE DEAN

Roye Mauthner, PhDr. Ivana Rešková,
Emanuel Marquez, děkan LF MU Jiří Mayer

Dean: *Could you say briefly positive and negative things about your studies in the faculty?*

Roye: I will start with some positive aspects:

- 1) Professional good teachers eager to teach students, which are willing to learn.
- 2) Good facilities: the University Campus is brand-new and very good as study environment- Before I chose to study in MU, I came for a visit in the campus. Prof. Taborska gave me a personal tour and also discussed with me about possible recognitions due to my previous academic studies. – I was very much impressed from the personal approach, new laboratories, classes and lecture halls. It was hard to compare this modern place to my past studies in faculty of Life-science in Tel-Aviv University, Israel.
- 3) Past discoveries and future international research – Previous world – known discoveries made in our university, together with the evolving research (CEITEC, among others) is another great advantage.

I'm sure that our faculty will be much known, thanks to the big change it passes nowadays. I know that I will be even more proud in few more years to say that I am a graduate of this faculty and university.

Emanuel: Roye mentioned some very good and positive points, but I think there are some things that could be improved in order to make student's and teacher's lives easier...

1) Unfortunately, there are still some poor English language skills of some teachers (in some cases, also students!) – We have to struggle not only with the extremely subject-matter we study – medicine – but also language obstacles. Nevertheless, I can feel quite an impressive improvement since our first year in Brno. *(Roye agreed with Emanuel)*

Dean: *Emphasized the importance of filling the electronic feedback forms (in the Information system) about the courses and the teachers. He mentioned that they draw conclusions from the student's feedbacks and when necessary, he demand departments to replace teachers to better qualified ones, according to the needs of the English program.*

Emanuel: There are also some problems with the organization of clinical years: some hospital departments are poorly organized or information is somehow lost resulting in the delay of lessons for hours or, in some cases, departments don't know they were supposed to teach English students or even teach at all... Not uncommonly, we were sent back home without having our lesson or practical session at all.

Roye: From my experience in medical training in few countries, a tutor should be allocated solely for the purpose of clinical teaching. I am not talking about the contact person for education matters of a given department, but the actual person that will train us. Teaching should be his only job during the tutoring day. In this way, we can avoid busy doctors that have to attend patients on the expense of our training and education.

Emanuel: I would like to stress how important the Czech language training is: the demand from foreign students to acquire basic Czech skills is necessary and very important both for our daily life, but especially for communication with patients in clinical practice, in order to be able to take a proper anamnesis. These days, physicians consider a good anamnesis 80% of the final diagnosis.

Roye: In most hospital departments the teachers are still “surprised” to hear that we can speak basic Czech and students are able to communicate in various levels.

I wish we can have more opportunities to come in contact with patients, instead of having another lecture, just because some doctors think that we will not learn or benefit from these interactions.

Thank you for your experiences and your time.

SLAVNOSTNÍ PŘEDÁNÍ GENY ČESKÉ HEMATOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI ZA NEJLEPŠÍ PŮVODNÍ VĚDECKOU PRÁCI V OBORU HEMATOLOGIE V ROCE 2012

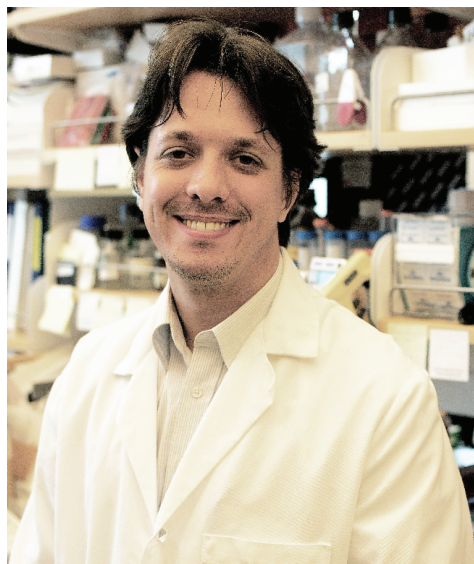
PUBLIKACE:

Mráz M, Dolezalova D, Plevova K, Stano Kozubik K, Mayerova V, Cerna K, Musilova K, Tichy B, Pavlova S, Borsky M, Verner J, Doubek M, Brychtova Y, Trbusek M, Hampl A, Mayer J, Pospisilova S. MicroRNA-650 expression is influenced by immunoglobulin gene rearrangement and affects the biology of chronic lymphocytic leukemia. **Blood**. 2012 Mar 1;119(9):2110-3.

Impakt faktor: 10,56

OCENĚNÝ AUTOR:

MUDr. Mgr. Marek Mráz, Ph.D.

Dr. Marek Mráz vystudoval obor Všeobecné lékařství na Lékařské fakultě MU, Molekulární biologie a genetika na Přírodovědecké fakultě MU a je absolventem Ph.D. programu Onkologie na LF MU. Marek Mráz je autorem či spoluautorem článků s celkovým impact factorem cca 85, které byly v odborné literatuře citovány zatím 350krát. Za publikované výsledky získal několik ocenění včetně ocenění od děkana LF MU, rektora MU, ministra školství ČR, Evropské a Americké hematologické asociace. Jeho výzkum se zabývá úlohou skupiny regulačních RNA – microRNA, které jsou klíčové pro řízení mnoha pochodů v buňkách. V posledních 4 letech působil ve Fakultní nemocnici Brno, Mayo Clinic, University of California, kde se věnoval úloze microRNA především v patogenezi B buněčných malignit.

Ocenění

Dr. Mráz se věnuje problematice patogeneze leukémií a lymfomů, především chronické lymfatické leukémie. Tato leukémie se vyznačuje extrémně variabilním klinickým průběhem s mediánem přežití dle subtypu onemocnění od desítek měsíců po desítky let. Společně s kolegy ve Fakultní nemocnici Brno a CEITEC MU popsal v oceněné práci mechanismus, kterým je v B lymfocytech řízena koordinovaně exprese specifické microRNA molekuly společně s imunoglobulinem (resp. Lehkým řetězcem immunoglobulinu). Takováto koordinovaná exprese microRNA miR-650 vede k snížení translace některých mRNA, což má důsledky i na rychlost dělení buněk a prognózu pacientů s chronickou lymfatickou leukémií. Tato práce byla publikována v časopise Blood (impakt faktor 10,6).

Co Vám dávají pobyty v USA a jak jste se k nim dostal?

V posledních 4 letech jsem pracoval s prof. Gregem Nowakowskim na Mayo Clinic a prof. Thomasem Kippsem na University of California-San Diego. K pobytům na těchto institucích jsem byl pozván na základě toho, že jsem cíleně kontaktoval tyto odborníky, se kterými jsem chtěl spolupracovat. Měl jsem velké štěstí, že jsem mohl pracovat s tak skvělými vědci a potkal na těchto institucích velké osobnosti hematologie. **Moje práce na Interní hematologické klinice s prof. Jiřím Mayerem a prof. Šárkou Pospíšilovou mě na působení v takto prestižních a „hektických“ laboratořích připravila.** Na začátku mi také velmi pomohla jejich podpora, podpora Lékařské fakulty MU a Jihomoravského centra pro mezinárodní mobilitu.

Co byste vzkázal studentům medicíny?

Rád bych jim pogratuloval k tomu, že studují medicínu, protože je to fascinující studium, úžasný obor lidské činnosti a také vzdělání, které jim dává široké možnosti uplatnění v pestrých oblastech medicíny. Doporučil bych jim přemýšlet nad tím, zda by se nechtěli v životě věnovat kromě klinické praxe také klinickému výzkumu či translačnímu výzkumu. Dovolím si říct, že v kurikulu studia medicíny v České republice se příliš nemyslí na úlohu výzkumu, rozhodně méně než například v Spojených státech amerických. Je to částečně logické, ale k moderní medicíně patří výzkum neodlučitelně. Rád bych některé aspekty tohoto pohledu v budoucnu vnesl i do výuky na LF MU.

Čemu se teď věnujete?

V současné době se věnuji úloze microRNA v 3 molekulárně biologických drahách, které jsou spojeny se vznikem a agresivitou leukémií a lymfomů i) regulace apoptózy a odpověď na poškození DNA ii) interakce nádorových buněk v mikroprostředí iii) signalizace přes B buněčný receptor. Především poslední zmíněný projekt je těch hlavní náplní mé laboratorní práce, neboť tato dráha reprezentuje nejslibnější terapeutický cíl u B buněčných malignit. Momentálně pracuji na revizi manuskriptu popisujícího zásadní úlohu microRNA (miR-150) v této dráze.

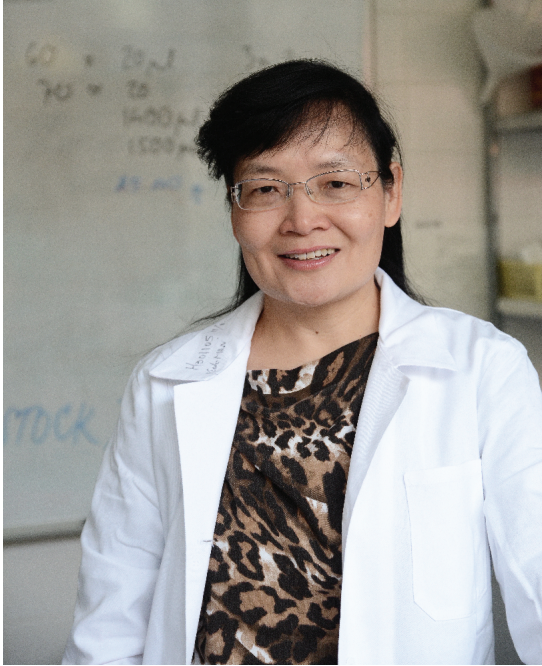
Váš profesní cíl?

Mým profesním cílem je vést laboratoř, která se bude systematicky věnovat patogenezi hematologických malignit a translačnímu výzkumu v této oblasti. Také se věnuji částečně výuce na LF MU. Snad se podaří založit laboratoř v rámci nově budované instituce CEITEC a pokračovat ve spolupráci s mými zahraničními kolegy na University of California, Mayo Clinic a Dana-Farber Cancer Institute. Domnívám, se že máme velmi zajímavé výsledky a spolupráce, které laboratoř mohou dostat mezi světově známá pracoviště a umožnit zprostředkovaně také účast Fakultní nemocnice Brno v některých klinických studiích. V Brně je také několik dobrých laboratoř základního výzkumu, s nimiž bych rád spolupracoval nebo pokračoval ve spolupráci (např. na výzkumu biologie kmenových buněk s Ústavem histologie a embryologie LF MU). Jsem si vědom, že nemůžeme konkurovat velkým americkým nemocnicím na úrovni klinických studií, ale můžeme reálně přispět k lepšímu pochopení patogeneze hematologických malignit, což zprostředkovaně vede k úspěšnějším klinickým studiím. V hematologii jsou již desítky příkladů toho, že takto lze dosáhnout průlomů v terapii původně fatálních onemocnění.

Děkuji Vám za rozhovor a přeji splnění všech, nejen těch profesních, přání.

Irena Wernerová

VĚDCI Z LF MU UČINILI ZÁSADNÍ OBJEV VE ZKOUMÁNÍ VZNIKU NERVOVÝCH BUNĚK

Yuh-Man Wadeley je Britka původem z Tchaj-wanu. Působila na King's College v Londýně, odkud v roce 2011 přešla díky programu SoMoPro na Masarykovu univerzitu. Zde působí dodnes na Biologickém ústavu lékařské fakulty. Vzdělání získala na Kaohsiung Medical University na Tchaj-wanu a na University of Cape Town v Jihoafrické republice. Ve svém výzkumu se zajímá zejména o otázky spojené s formováním lidského mozku, se vznikem nervových buněk a vývojem nervové soustavy u jedince. Výsledky takových výzkumů mají potenciál pomáhat s léčbou nemocí spojených s mozkem.

Malou bílkovinu, enzym, jenž rozhoduje o tom, ze kterých kmenových buněk se v raném stádiu vývoje jedince stanou nervové buňky a které budou základem pro tvorbu vnitřních orgánů, objevili vědci z Lékařské fakulty Masarykovy univerzity (LF MU). **Výsledky jejich práce po dlouhém ověřování potvrdil jeden z nejprestižnějších vědeckých časopisů Cell Stem Cell.** Jedná se o první výsledky ryze českého výzkumu publikované v tomto časopise. Objev lze v budoucnu využít při přípravě účinných léčebných buněk např. pro některá neurodegenerativní onemocnění. **Už nyní se pravděpodobně zapíše do učebnic biologie.**

Při vývoji lidského embrya se už v jeho rané fázi rozhoduje o tom, které buňky se stanou základem pro tzv. měkké orgány, jako jsou játra, slezina nebo plíce, a ze kterých vznikne celá nervová tkáň, včetně mozku. Výzkumníci zjistili, že za vším stojí enzym označený jako PTP1B. „Když je hodně aktivní, z kmenových buněk v embryu se vyvíjí specializované buňky, které vytvoří například játra. Když je aktivita enzymu malá, vznikají buňky nervové a vytváří třeba mozek,“ **vysvětlila vedoucí výzkumného týmu Yuh-Man Wadeley.** Právě ona přišla před dvěma lety na Masarykovu univerzitu s cílem mechanismus odhalit a díky programu SoMoPro se mohla stát součástí týmu **profesora Petra Dvořáka** z LF MU. „Objevená funkce enzymu PTP1B se může dostat do učebnic. Dlouho se mělo za to, že za celým mechanismem stojí pouhé dvě molekuly. Nyní k nim přibyla třetí, možná ta klíčová. Před publikováním výsledků výzkumu jsme proto museli projít extrémně náročným oponentním řízením. Na ověření objevu bylo potřeba využít snad všechny existující metody,“ uvedl Dvořák. Výzkum trval více než tři roky, spolupracovali na něm i vědci ze zahraničí.

Stál necelé dva milióny korun a na jeho financování se podílelo ministerstvo školství, Jiho-moravský kraj a Evropské komise.

Přestože se jedná o základní výzkum, objev může mít v budoucnu i praktický dopad. Znalost mechanismu by mohla usnadnit léčbu závažných neurodegenerativních onemocnění, jako je například Parkinsonova nemoc, pomocí tzv. buněčné terapie. Díky umělému ovlivňování činnosti enzymu PTP1B by lékaři mohli být v budoucnu schopni vytvářet z kmenových buněk mnohem účinněji nervové buňky a využívat je pro transplantace. Celá problematika souvisí také s rakovinou, obezitou nebo cukrovkou. Právě enzym PTP1B funguje nesprávně v některých typech těchto onemocnění.

Program SoMoPro je regionální grantový program zaměřený na podporu příchodu špičkových zahraničních vědců na vědecká pracoviště Jiho-moravského kraje a na reintegraci českých vědců po pracovní zkušenosti v zahraničí. Program je financován z rozpočtu Jiho-moravského kraje a Evropské komise v rámci 7. rámcového programu a je zaměřen na přírodovědecké, lékařské a technické obory. Na Masarykově univerzitě bylo dosud ve třech výzvách podpořeno 29 výzkumných projektů v celkové výši 112 miliónů korun, z toho 9 projektů již bylo ukončeno, 10 projektů začalo v letošním roce.

Pomocný tým prof. Wadeley

HOW CELLS DECIDE TO FORM GUT OR BRAIN

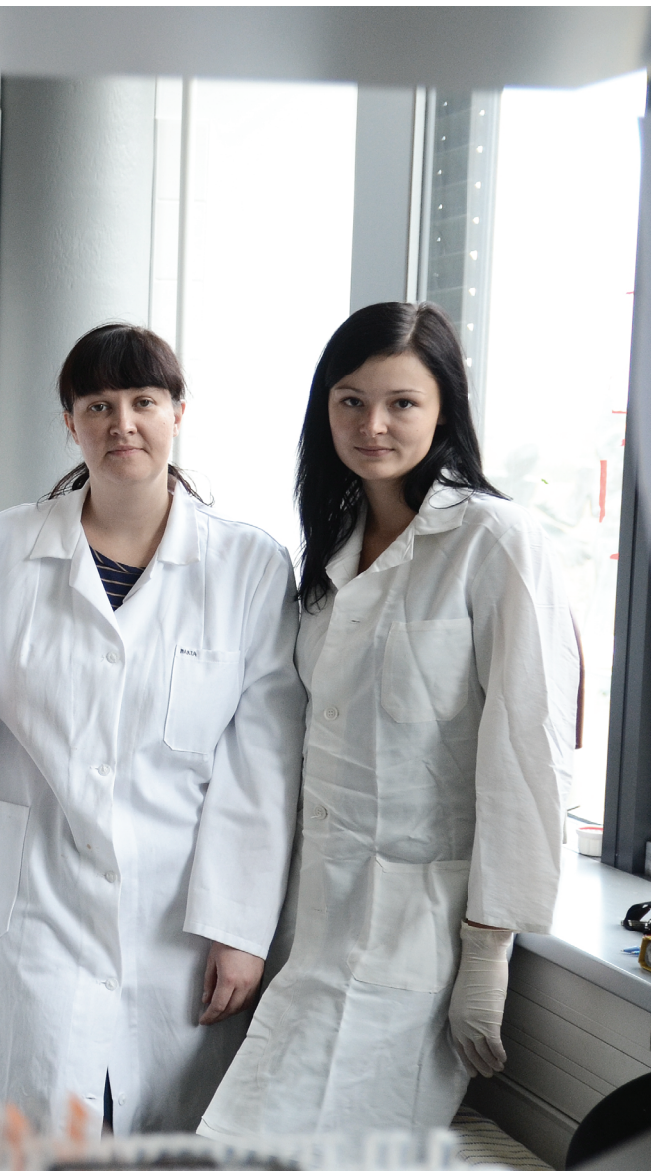
In vertebrates, one of the earliest steps of the formation of organs and tissues is the induction of the nervous system. As early as the 1930s, several laboratories had proposed that this process must be directed by inductive stimuli, most likely proteins. Over the years, researchers have devoted an enormous amount of work to discover complexity of inductive and suppressive agents and this long-lasting effort leads to the currently accepted model showing that the Activin/Nodal signaling pathway decides whether epiblast cells of

early embryo undergo mesendodermal or neuroectodermal fates.

New research sheds light on a molecular mechanism of this crucial cell lineage decision. The new findings are now reported in a *Cell Stem Cell* article authored by Masaryk University researchers with the contribution of scientists in King's College London, U.K. and National Defense Medical Center, Taiwan. "Our results contribute a tiny piece of zigzag puzzles in understanding the whole intricate networks governing cell fates" modestly said lead author of the paper. Researchers, led by Yuh-Man Sun, an associate professor at the Department of Biology, Faculty of Medicine, Masaryk University, found that an enzyme named PTP1B that is associated with the endoplasmic reticulum interacts with the Activin/Alk pathway to suppress another signaling pathway, p-ERK signaling, which otherwise leads to the promotion of neural specification. They showed for the first time that PTP1B acts as a switch to choose mesendodermal (e.g., gut- or liver-forming) or neural cell fate. As this research has been performed in mouse and human embryonic stem cells, this crucial role could be evolutionary conserved across many species.

"In addition to being important information for developmental biologists, this finding might be helpful in developing new synthetic inhibitors to enhance neurodifferentiation from pluripotent stem cells, a big challenge for cell therapy of neurodegenerative diseases" says senior co-author of the paper Petr Dvorak, who is now vice-rector for research at the Masaryk University.

The researchers are planning to look at the molecular mechanisms of neural induction using another *in vitro* model – neural rosettes – that are radial arrangements of cells resembling neural tube in early embryos.

19. NÁRODNÍ DERMATOLOGICKÝ KONGRES V BRNĚ

PROF. MUDR. VLADIMÍR VAŠKŮ, CSC.

Již podruhé se v Brně ve dnech 18. a 19. října 2013 konal Národní dermatologický kongres pořádaný Českou akademií dermatovenerologie (ČADV) a oběma brněnskými kožními klinikami. Pro ČADV jde o vrcholnou akci, kdy se snažíme představit naši dermatovenerologii jako důležitý obor moderní medicíny 21. století.

Prostor byl dán mladým dermatologům v úvodním bloku rezidentů, kteří prezentovali vlastní poznatky a zkušenosti i výsledky své vědecké práce. V druhé sekci programu bylo snahou ukázat na velkou plasticitu některých kožních nemocí v oblasti genetiky i epigenetiky; je zajímavé jak jsou tyto nemoci dotvářeny faktory prostředí, jakou osu v rozvoji mnoha kožních chorob představuje imunitní systém, jak složité jsou podmíněny bariérové funkce kůže. Další část programu se soustředila na postižení kůže u atopického syndromu, souvislosti metabolického syndromu, komorbidity u psoriázy i klinickou provázanost z imunologického hlediska příbuzných systémů – např. kůže a gastrointestinálního traktu. Zazněla zajímavá témata z oblasti sexuálně přenosných infekcí včetně genetiky treponem. **Kvalita života nemocných je imperativem již dnes, pro obor jsou důležité styčné plochy medicínského a estetického přístupu ke kůži.** Dermatoonkologie se představila opět i v mezioborových souvislostech, stejně jako závažné nemoci a stavy s možným vývojem až k ohrožení života.

V hlavním programu zaznělo 54 přednášek s přednášejícími z ČR, Itálie, Francie a Slovenska. Novinek, námětů, poznatků bylo mnoho. *Jen k některým tématům.* Například první zkušenosti s optickou koherentní tomografií na DVK FN Brno. Skvělé – možnost zobrazit in vivo morfologii kůže až do střední dermis s výstupy v dermatoonkologii, ale i u zánětlivých dermatóz (**dr. Vráblová**). Zajímavé je pojetí komplexních kožních chorob jako modulu haplotypů tvořených několika polymorfismy (**prof. A. Vašků**). Důležitou součástí moderní medicíny se stává epigenetika, i v kožní medicíně může přinést mnoho informací o patogenezi, případně vysvětlit některá empirická pozorování, která nelze interpretovat na základě změn primární struktury DNA (**doc. Bienertová-Vašků**). Excelentně byla pojednána genetika melanomu s přehledem možných vyšetření v rámci mnohdy obtížné diferenciací diagnostiky (**prof. Michal**). V genetice epidermolysis bullosa congenita bylo ozřejmáno díky molekulární diagnostice, proč se projevy u 32 typů EB liší (**prim. Bučková**). Pohledem imunologa byly popsány mechanismy zánětu v kůži – obranné i poškozující s akcentem na ústřední roli různých populací dendritických buněk (**prof. Krejssek**). Co se děje s kožní bariérou, jak důležitý je vitamín D např. pro atopiky popsal **prof. Ionescu** z INSERMU v Paříži. Věcným tématem jsou chronicky nemocní kožní pacienti s rizikem komorbidit; to že v této souvislosti zaznělo téma metabolického syndromu od našeho předního odborníka – internisty – je pro dermatology velkým přínosem (**prof. Souček**). Naopak dědičná gastrointestinální onemocnění s výskytem střevních polypů a/nebo kolorektálním karcinomem se mohou na kůži projevat určitými typickými změnami. Znalost těchto kožních projevů pak může vést k samotnému odhalení syndromu a jeho včasné léčbě (**doc. Kacerovská**). U venerických chorob, resp. kapavky, je jistě alarmující, že abnormální MIC penicilinu na podkladě neenzymatického mecha-

nismu rezistence byla v ČR zjištěna u 12% kmenů, produkce betalaktamázy u 8% kmenů (**dr. Vaňousová**). Významná je skutečnost, že i když mezi mnoha dermatology rezonuje diskuze o místě estetické dermatologie, množství sdělení a publikací z posledních 15 let dokazuje, že kosmetická a estetická dermatologie je neoddělitelnou součástí tzv. **velké dermatologie**, není možno ji chápat separátně, lékař se zájmem o tuto oblast je především dermatologem (**prim. Zelenková**) Onkologický blok byl velmi hutný s tématem melanomu u transplantovaných (**prof. Hercogová**), kožními změnami u vybraných hematologických onemocnění (**prof. Doubek**), nádory na kůži či kožními změnami při nádorových onemocněních v dětském věku (**prof. Štěrba**), aktuální situací v léčbě kožních T-buněčných lymfomů na I. DVK v Brně (**prof. Vašků**) aj. Vážné, život novorozenců ohrožující stavy – např. bulózní ichtyoziformní erythrodermie, byly pojednány z medicínského i etického hlediska s veškerou tíhou těchto diagnóz (**prim. Čapková**).

To jen k části přednášek.

Kongres byl úspěšný, měl 440 účastníků.

Známa jsou vaše satelitní sympozia, můžete mi je přiblížit?

Satelitní sympozia jsou cenným doplněním programu. Např. sympozium zdravotních sester se těšilo značnému zájmu. Přítomni byli také zástupci patientských organizací.

V rámci kongresu připomínáte i osobnost Antonína Trýba...

Ano, Cenou Antonína Trýba vyznamenáváme, a snad i motivujeme, mladé, vědecky úspěšné dermatology.

Všimla jsem si, že Vás oslovují studenti-medici, takový zájem musí být potěšující.

Jedná se o studenty i naši fakulty stážující na kožních klinikách krátce před kongresem. Jsme jedna akademická obec, a to, že přišli, mne samozřejmě těší.

Děkuji Vám

Irena Wernerová

ZASEDÁNÍ VĚDECKÉ RADY LF MU

17. 10. 2013

zahájil děkan prof. J. Mayer předáním pamětní medaile LF MU prof. MUDr. Ivanu Rektorovi, CSc., k životnímu jubileu za dosavadní výraznou pedagogickou a vědeckovýzkumnou činnost.

Proděkanka prof. Anna Vašků uvedla profesorské řízení v oboru Lékařská biologie doc. MUDr. Davida Šmajse, Ph.D., Biologický ústav LF MU. Odbornou charakteristiku přednesl předseda jmenovací komise prof. MUDr. Augustin Svoboda, CSc.

Doc. D. Šmajš, je význačnou a uznávanou vědeckou osobností. Trvale a významně se zaslouhuje o profilování a rozvoj lékařské biologie. Představuje jednu z vůdčích osobností české bakteriální genetiky a genomiky. Jeho výzkumná práce se týká studia molekulárně genetické podstaty syfilisu a příbuzných nákaz a studia faktorů, které ovlivňují ekologickou rovnováhu střevní mikroflóry. Vysokou odbornou erudici v molekulární genetice získal v průběhu dlouhodobého pobytu v USA, na pracovišti, které mělo významný podíl na poznání lidského genomu. Po svém návratu vybudoval na Biologickém ústavu LF MU velmi kvalitní výzkumný tým, který kromě témat zaměřených na klinickou epidemiologii rozvíjí i metody bakteriální genetiky a komparativní genomiky. Výzkumný tým doc. Šmajse je úspěšný i v získávání grantových prostředků na řešené projekty a je široce angažován do mezinárodní spolupráce na tématech studia treponemálních nákaz a střevních mikrobiomů.

Doc. Šmajš je autorem či spoluautorem 48 publikací in extenso s kumulativním impakt faktorem 216, a je spoluautorem 5 kapitol v monografiích. Citační ohlas zahrnuje na 390 položek, Hirschův index, dokumentující šíři ohlasu jeho publikací, má hodnotu 15.

Doc. Šmajš je rovněž široce angažován ve vědecko-organizačních aktivitách, je členem a funkcionářem vědeckých společností, oponoval řadu doktorských dizertačních prací, grantových přihlášek, recenzuje časopisecké publikace a je koeditorem Journal of Sexually Transmitted Diseases.

Jako asistent a odborný asistent učil na plný úvazek lékařskou biologii pro mediky, v současné době přednáší v 8 předmětech bakalářského, magisterského a doktorského studia. Má autorský podíl na řadě skript pro praktická cvičení z lékařské biologie. Má významný podíl na vědecké výchově studentů pregraduálního a postgraduálního studia – pod jeho vedením bylo obhájeno 10 bakalářských a 10 diplomových prací – vesměs studentů Přírodovědecké fakulty MU – a 4 doktorské práce. **Členové jeho vědeckého týmu – jeho bývalí studenti – patří mezi špičkové odborníky v bakteriální genetice a komparativní genomice.** Někteří z nich absolvovali dlouhodobé zahraniční pobyty na renomovaných pracovištích, což rovněž přispívá k vysoké odbornosti jeho laboratoře a generuje i zájem nových studentů.

Vědecká aktivita doc. Šmajse byla již několikrát i veřejně oceněna, jednak děkanem LF a rektorem MU, ale i Čs. mikrobiologickou a Čs. biologickou společností a FEMS.

Zazněla inaugurační přednáška na téma *Celogenomové sekvenace kmenů rodu Treponema: nové poznatky o patogenezi a evoluci syfilisu a yaws*, následována rozsáhlou diskusí.

Návrh na jmenování profesorem bude postoupen rektoru MU k dalšímu řízení.

Zasedání VR LF pokračovalo habilitačním řízením v oboru *Vnitřního lékařství* MUDr. Zuzany Čermákové, Ph.D., primářky Krevního centra FN a LF Ostrava, odborné asistentky LF OU a 1. LF UK. Odbornou charakteristiku přednesl předseda habilitační komise prof. MUDr. Miroslav Penka, CSc.

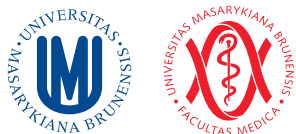
Odborné zaměření MUDr. Z. Čermákové na poli transfuzního lékařství je poměrně široké. Zabývala se problematikou imunohematologie leukocytů a trombocytů. Disertační práci na téma: „Polymorfismus chemokinových receptorů u zánětlivých onemocnění“ obhájila v roce 2006 na Lékařské fakultě UP Olomouc. Dále pracovala v klinické části Krevního centra – na úseku léčebných hemaferéz, podílela se na léčbě pacientů s vrozenými krvácivými poruchami. V letech 2007–2010 byla zapojena do mezinárodního projektu – EUBIS (European Blood Inspection System), v němž byla členkou poradního sboru. Dr. Čermáková iniciovala zapojení pracoviště do Mezinárodního registru pacientů se syndromem Upshaw-Schulman. Je autorkou několika výukových textů a kapitol v učebnici transfuzního lékařství, k dnešnímu dni publikovala **23 původních vědeckých článků v odborných časopisech, z toho ve 13 je prvním autorem**. Je spoluautorkou 9 prací vydaných v časopisech s IF, z toho u 3 prací je první autorkou. Společný IF těchto prací je 20,66, Hirschův index činí 4,0. V databázi Scopus je registrováno 69 citací po odečtení autocitací, průměrně tedy připadají 3 citace na 1 práci. Je řešitelkou a spolupřešitelkou 3 grantových projektů, z toho v jednom případně mezinárodního, v současné době je řešen další grantový projekt z Institucionální podpory MZ ČR č.2 RVO-FNOs/2013 pod názvem „Laboratorní a klinické monitorování pacientů se syndromem Upshaw-Schulman léčených výměnnou léčebnou plazmaferézou za substitute plazmou a/nebo patogenně inaktivovaným plazmovým přípravkem Octaplas®“. Dr. Z. Čermáková je autorkou 24 konferenčních abstrakt, v 7 případech spojených s aktivní účastí. Dr. Čermáková vedla 7 bakalářských prací, 1 diplomovou práci a byla oponentkou 6 bakalářských, 4 diplomových a 1 disertační práce. Od roku 2005 je členkou komise pro státní závěrečné zkoušky LF Ostrava.

Podílela se na organizaci 7 odborných seminářů, konferencí a sjezdů.

Habilitační komise zhodnotila kladně přednášku pro odbornou veřejnost, kterou proslavila 3. října 2013 na téma *Transfuzní lékařství v r. 2013 – co je nového?*

Před vědeckou radou obhájila habilitační práci s názvem *Pacienti s vrozenou formou trombotické trombocytopenické purpury. Dispenzarizace a léčba v krevním centru FN Ostrava. Návrh na jmenování bude postoupen rektoru MU.*

naše fakulta

Zpracovala, redakce, kontakt:

Mgr. Irena Wernerová
manager vnějších vztahů
a komunikace
Lékařská Fakulta
Masarykova univerzita
Kamenice 5
625 00 Brno
wernerova@med.muni.cz

www.med.muni.cz
www.muni.cz

grafické zpracování, sazba:
Radim Šustr, DiS.
Institut biostatistiky a analýz MU

Vydává:
Masarykova univerzita
Žerotínovo náměstí 9
601 77 Brno

MK ČR E 20240

4. ročník, listopad 2013

ISSN 1805-0131 (on-line)
ISSN 1805-014X (print)

Nové příspěvky, které budete chtít publikovat v dalším čísle bulletinu, zasílejte, prosím, na adresu redakce.

Rádi zodpovíme vaše dotazy.

naše fakulta

informační bulletin
Lékařské fakulty
Masarykovy univerzity

ISSN 1805-0131

ISSN 1805-14X

